

Frequently Asked Questions

Kenniscentrum Wwft

1. Ik ben advocaat in dienstbetrekking. Is de Wwft ook op mij van toepassing?

De Wwft is van toepassing op alle advocaten die één of meer diensten verlenen die worden genoemd in artikel 1a lid 4 sub c Wwft. Of u deze diensten verleent als advocaat op een advocatenkantoor of als advocaat in dienstbetrekking maakt geen verschil. Voor zover u één van de genoemde diensten verleent, is de Wwft dus op u van toepassing.

2. Moet ik bij nieuwe zaken van een vaste cliënt steeds opnieuw cliëntenonderzoek verrichten?

In art. 3 lid 2 Wwft is het doel van het cliëntenonderzoek vastgelegd. Kortgezegd moet u de identiteit van uw cliënt, van de eventuele (pseudo-)UBO's en van eventuele vertegenwoordigers vaststellen en u moet het doel en aard van de zakelijke relatie vaststellen. Ook moet u een voortdurende controle op de zakelijke relatie uitoefenen. Bij een nieuwe zaak kan het doel en de aard van de zakelijke relatie tussen u en uw cliënt wijzigen. Dit moet u dus bij elke zaak opnieuw vaststellen. Ook moet u op grond van art. 3 lid 2 sub d Wwft het cliëntenonderzoek up-to-date houden. Wanneer uw cliënt een natuurlijk persoon is, dan zal zijn identiteit niet wijzigen. Wanneer uw cliënt een rechtspersoon of andere entiteit is dient u periodiek na te gaan of uw bevindingen uit het cliëntenonderzoek nog up-to-date zijn. Hoe vaak u dit nagaat is afhankelijk van bijzonderheden van uw cliënt, de zaak en van het door u vastgesteld het risicoprofiel.

Het kenniscentrum beveelt aan om ook bij vaste cliënten bij het innemen van een nieuwe zaak opnieuw een cliëntenonderzoek uit te voeren, dan wel gegevens van een cliëntenonderzoek in een andere zaak voor dezelfde cliënt over te nemen nadat u hebt geverifieerd of deze gegevens nog actueel zijn.

3. Hoe moet ik een Wwft-dossier inrichten?

Het kenniscentrum beveelt aan om in elk Wwft-dossier een apart Wwft-mapje aan te leggen. Hierin bewaart u alle stukken die betrekking hebben op de Wwft, waaronder:

- checklist/overwegingen waarom deze zaak onder de Wwft valt;
- alle stukken met betrekking tot het cliëntenonderzoek (zie ook art. 33 Wwft);
- eventuele overwegingen met betrekking tot het al dan niet doen van een melding bij de FIU;
- als u een melding ongebruikelijke transactie heeft gedaan: alle stukken genoemd in art. 34 Wwft.

U dient deze stukken gedurende 5 jaar te bewaren.

De reden dat u de Wwft-stukken in een apart dossiermapje dient te bewaren, is dat op deze wijze de toezichthouder bij het verrichten van onderzoek (in eerste instantie) niet méér stukken hoeft in te zien dan strikt noodzakelijk. Mocht de FIU u nadere vragen stellen naar aanleiding van een melding dan heeft u de stukken overzichtelijk bij elkaar.

4. Ik behandel een zaak die niet onder de Wwft valt. Door nieuwe omstandigheden krijgt de zaak opeens toch Wwft-aspecten. Wat nu?

Een zaak die aanvankelijk niet onder de Wwft valt kan ‘van kleur verschieten’ waardoor uw dienstverlening toch onder de Wwft valt. Bijvoorbeeld: u staat een cliënt bij in een echtscheiding. Besloten wordt de echtelijke woning te verkopen en uw cliënt verzoekt u advies te geven over het koopcontract. Het advies over het koopcontract betreft een aparte dienst die onder de Wwft valt. Het kenniscentrum adviseert dat u in dat geval een nieuw dossier opent, zodat de Wwft-zaak en de niet-Wwft zaak duidelijk gescheiden zijn. Gegevens die zijn verkregen in de niet Wwft-zaak belanden dan niet in de Wwft-zaak. Dit is van belang bij een Wwft-controle van de toezichthouder en wanneer de FIU naar aanleiding van een melding ongebruikelijke transactie nadere inlichtingen bij u opvraagt. Ook moet u, voordat u met de dienstverlening in de Wwft-zaak start, het cliëntenonderzoek afronden.

5. In het kader van een procedure die ik behandel wordt een bedrag gestort op mijn derdengeldenrekening. Valt dit onder het ‘beheren van gelden’ als bedoeld in art. 1a lid 4 sub c onder 1 sub 2 Wwft?

Dat ligt eraan. Op grond van art. 6.22 lid 3 Voda wordt de stichting derdengelden voor geen ander doel gebruikt dan voor het beheer van derdengelden. In zoverre betreft de storting op de derdengeldenrekening strikt genomen het beheer van gelden. Echter, de wetgever heeft ervoor gekozen niet alle diensten van een advocaat onder het bereik van de Wwft te laten vallen. Slechts de diensten opgesomd in art. 1a lid 4 sub c Wwft vallen onder het bereik van de Wwft en dan alleen voor zover deze niet onder de vrijstelling van art. 1a lid 5 Wwft vallen. Deze beperking en vrijstelling zouden illusoir worden wanneer de dienst alsnog onder het bereik van de Wwft valt enkel omdat de derdengeldenrekening van de advocaat wordt gebruikt.

Wanneer het gebruik van de derdengeldenrekening een rechtstreeks uitvloeisel is van een ‘advocatuurlijke dienst’ (daarmee wordt bedoeld: een dienst waarop de Wwft niet van toepassing is), dan kwalificeert het gebruik van de derdengeldenrekening niet als zelfstandige dienst. Het gebruik van de derdengeldenrekening betreft in dat geval dus niet het ‘beheer van gelden’ in de zin van art. 1a lid 4 sub c Wwft. Vereist is wel dat wordt voldaan aan art. 6.19 lid 1 Voda: de advocaat maakt de gelden zodra de gelegenheid zich voordoet over aan de rechthebbende. Wanneer een cliënt u vraagt om een geldbedrag dat hem toekomt over te maken aan een derde (bijvoorbeeld omdat hij geld schuldig is aan die derde) en u geeft daaraan gehoor verleent u een zelfstandige dienst die losstaat van de advocatuurlijke dienst. In dat geval is wel sprake van beheer van gelden als bedoeld in de zin van de Wwft. Ook wanneer een cliënt u vraagt het geld nog even op uw derdengeldenrekening te laten staan (terwijl duidelijk is dat uw cliënt rechthebbende is op het geld) is sprake een nieuwe, zelfstandige dienst en dus van beheer van gelden in de zin van de Wwft.

Voorbeeld 1: u staat een cliënt bij in een geschil met de werkgever. U heeft conservatoir beslag gelegd. U komt met de wederpartij overeen dat deze € 50.000 stort op uw derdengeldenrekening, waarna het

conservatoir beslag wordt opgeheven. Op een later moment in de procedure wordt een schikking getroffen, waarna u conform de schikkingsovereenkomst € 40.000 overmaakt aan uw cliënt en de resterende € 10.000 terugstort aan de wederpartij.

Antwoord: Uw bijstand in het arbeidsrechtelijk geschil betreft geen Wwft-plichtige dienst, maar een advocatuurlijke dienst. Het gebruik van uw derdengeldenrekening is een rechtstreeks uitvloeisel van de advocatuurlijke dienst. U maakt het geld over aan de rechthebbende, zodra de gelegenheid zich voordoet. Er is geen sprake van beheer van gelden in de zin van art. 1a lid 4 sub c onder 2 Wwft.

Voorbeeld 2: U voert een procedure voor een vaste cliënt. Bij vonnis wordt de wederpartij veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 10.000 aan uw cliënt. De wederpartij maakt het bedrag over op uw derdengeldenrekening. Uw cliënt verzoekt u het bedrag in depot te houden. Hieruit kunnen dan declaraties in toekomstige zaken worden voldaan.

Antwoord: Het voeren van de procedure betreft geen Wwft-plichtige dienst, maar een advocatuurlijke dienst. Wanneer u het bedrag direct na ontvangst zou hebben overgemaakt aan uw cliënt, zou het gebruik van uw derdengeldenrekening niet worden aangemerkt als zelfstandige dienst. Echter, het in depot houden van het geldbedrag om eventuele toekomstige declaraties uit te voldoen betreft een nieuwe dienst die losstaat van de procedure die u hebt gevoerd voor de cliënt. In dit geval is dus sprake van het beheer van gelden als zelfstandige dienst. De Wwft is van toepassing. Overigens is het in depot houden van dit bedrag op uw derdengeldenrekening in strijd met art. 6.19 Voda.

6. Ik denk dat ik een melding ongebruikelijk transactie moet doen bij de FIU. Waar moet ik aan denken?

Wanneer u overweegt om een melding te doen bij de FIU adviseren wij u om altijd eerst contact op te nemen met het kenniscentrum om te overleggen over de concrete casus. De contactgegevens vindt u onderaan dit document.

7. Een cliënt wil een contante betaling doen van € 15.000. Moet ik dit melden bij de FIU?

Dat ligt eraan. U dient allereerst te bepalen of u een dienst verleent in de zin van de Wwft. Dat betekent dat sprake moet zijn van één van de diensten genoemd in art. 1a lid 4 sub c Wwft en dat de vrijstellingen van art. 1a lid 5 Wwft niet van toepassing zijn. **Als u geen Wwft-plichtige dienst verleent mag u geen melding doen bij de FIU.** U schendt dan immers uw beroepsgeheim, hetgeen een misdrijf is (art. 272 Wetboek van Strafrecht) terwijl u geen beroep toekomt op de vrijwaring van art. 19 lid 2 Wwft. Dat laat onverlet dat de Voda voorschrijft dat het uitgangspunt is dat betalingen giraal geschieden en dat u, wanneer u zou overwegen deze betaling aan te nemen, u hierover voorafgaand aan de eventuele betaling overleg dient te plegen met de deken.

Als u wel een Wwft-plichtige dienst verleent dient u te beoordelen of is voldaan aan één van de indicatoren voor witwassen of het financieren van terrorisme. Deze zijn vastgelegd in bijlage 1 bij het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018. Voor de advocaat is als objectieve indicator vermeldt dat sprake is van een transactie van € 10.000 of meer betaald aan of door tussenkomst van de instelling (dus: de advocaat) in contanten, cheques aan toonder, een vooraf betaald betaalinstrument of soortgelijke

betaalmiddelen. Wanneer sprake is van een Wwft-dienst dient u dus een melding te doen bij de FIU wanneer de cliënt een contante betaling van € 15.000 wil doen.

Zoals aangegeven adviseren wij om eerst te overleggen met het kenniscentrum Wwft voordat u een melding doet.

8. De registratie van mijn cliënt, een rechtspersoon, is nog niet zichtbaar in het UBO-register. Mag ik een zakelijke relatie aangaan?

Op 27 september 2020 is het UBO-register in werking getreden. Uiterlijk 27 maart 2022 dienden alle registratieplichtige entiteiten (zie ook hierna) te zijn ingeschreven in het UBO-register. Omdat er in de aanloop naar 27 maart 2022 een piek is ontstaan in de registraties en als gevolg daarvan de verwerkingstijd bij de Kamer van Koophandel is opgelopen, geldt tot 1 januari 2023 het volgende. Indien de entiteit de registratie wel heeft gedaan maar deze is nog niet verwerkt, dan kan de advocaat volstaan met de vaststelling dat de registratie is voldaan – bijvoorbeeld aan de hand van de bevestigingsmail van de Kamer van Koophandel. De zakelijke relatie mag dan worden aangegaan. De advocaat blijft (uiteraard) verantwoordelijk voor het verrichten van het cliëntenonderzoek. De cliënt dient de advocaat te informeren wanneer de registratie is voltooid.

Overigens zijn niet alle rechtspersonen verplicht zich te registreren in het UBO-register. Meer informatie daarover vindt u hier: [De belangrijkste vragen over het UBO-register \(kvk.nl\)](https://www.kvk.nl/uboregister)

9. Hoe bereken ik het percentage Wwft-zaken om te bepalen of mijn kantoor moet beschikken over een compliancefunctie?

Bij het berekenen van het percentage Wwft-zaken inventariseert u eerst het totaal aantal zaken (dus Wwft en niet-Wwft) dat open staat of open heeft gestaan in het betreffende kalenderjaar. Vervolgens inventariseert u het aantal Wwft-zaken dat open staat of open heeft gestaan in het betreffende kalenderjaar. Een zaak die is geopend op 10 december 2019 en is gesloten op 20 april 2021, telt dus mee voor de kalenderjaren 2019, 2020 en 2021. U berekent het percentage Wwft-zaken aan de hand van deze cijfers.

Heeft u vragen over een concrete casus of overweegt u een melding te doen bij de FIU? Neem dan contact op met het Kenniscentrum Wwft via wwft@haagseorde.nl of op telefoonnummer: 070-4166129. Alle gesprekken met het kenniscentrum worden vertrouwelijk behandeld. De inhoud van het gesprek wordt niet gedeeld met de deken.